

Jiný pohled na cache

► Přístupy do paměti v algoritmech jsou dvou druhů

► S předvídatelnou adresou

- Lineární průchody polem

```
for ( i = 0; i < N; ++ i ) { /*...*/ a[ i] /*...*/ }
```

- Lineární průchody s větším skokem

```
for ( j = 0; j < M; ++ j ) for ( i = 0; i < N; ++ i ) { /*...*/ a[ i][ j] /*...*/ }
```

► S "náhodnou" adresou

- Hashovací tabulky

```
for ( i = 0; i < N; ++ i ) { /*...*/ a[ hash( d[ i])] /*...*/ }
```

- Bucket-sort

```
for ( i = 0; i < N; ++ i ) { /*...*/ a[ b[ i]] /*...*/ }
```

- Binární vyhledávání

```
while ( /*...*/ ) { if ( a[ j] > /*...*/ ) j = /*...*/; else j = /*...*/; }
```

- Spojové struktury

```
while ( p != 0 ) { /*...*/ p = p->next; /*...*/ }
```

► Přístupy s předvídatelnou adresou

- Efekt řádku cache: Husté lineární průchody mají dobré hit ratio
- Write buffers: Zápisy obvykle nezdržují
- Hardware prefetching
 - procesor detekuje lineární průchody a načítá data do L1 předem
- Software prefetching
 - překladač generuje instrukce pro přístup k datům předem
 - běžné instrukce pro čtení - vyžadují jistotu příští iterace
 - speciální instrukce pro spekulativní čtení - potlačené výjimky
 - totéž může udělat programátor ručně
 - u dnešních procesorů/překladačů nebývá zapotřebí
- Latence přístupu se skryje paralelním vykonáváním jiné užitečné činnosti
- Rozhoduje propustnost sběrnic paměť-cache-ALU (bandwidth)
 - Algoritmy se optimalizují na nejlepší využití dané propustnosti

► Přístupy s "náhodnou" adresou

► Adresa nezávislá na předchozí iteraci

- Latenci přístupu lze skrýt paralelizací
 - Někdy to dokáže sám překladač
- Hashovací tabulky

```
for ( i = 0; i < N-1; ++ i ) { x = hash( d[ i+1]); /*...*/ v /*...*/; v = a[ x]; }
```

- Bucket-sort

```
for ( i = 0; i < N; i += 2 ) { /*...*/ a[ b[ i]] /*...*/ a[ b[ i+1]] /*...*/ }
```

► Adresa závislá na předchozí iteraci (loop-carried dependence)

- Paralelizovat není s čím
- Rozhoduje latence přístupu
- Binární vyhledávání

```
while ( /*...*/ ) { if ( a[ j] > /*...*/ ) j = /*...*/; else j = /*...*/; }
```

- Spojové struktury

```
while ( p != 0 ) { /*...*/ p = p->next; /*...*/ }
```

► Adresa závislá na předchozí iteraci (loop-carried dependence)

- Paralelizovat není s čím
- Vyžaduje globální úpravu algoritmu (změny rozhraní funkcí)
 - Výměna vzájemné vnořenosti cyklů
 - loop reversal; obecněji afinní transformace cyklů (loop skewing)
 - Vyžaduje stabilní počet iterací vnitřního cyklu
 - Binární vyhledávání

```
for ( i = 0; i < N; ++ i ) bsearch( a, M, b[ i] );
```

- upraveno na

```
bsearch_many( a, M, b, N );
```

- U nevhodných datových struktur paralelizovat nelze
 - Překážkou je nevyváženost počtu iterací
- Paralelizace zhoršuje lokalitu přístupů do paměti
 - Skrytí latence za cenu sníženého cache hit ratio

► Celková architektura „ideálního algoritmu“

► Jádro úlohy pracující v registrech

- podúloha do velikosti 28 B(x86)/120 B(x64)/512 B(AVX)/2048 B(AVX512)
- Pouze lokální proměnné, pokud možno žádné pole
- Proměnné čteny z paměti na začátku/zapisovány do paměti na konci
- V ideálním případě SIMD instrukce

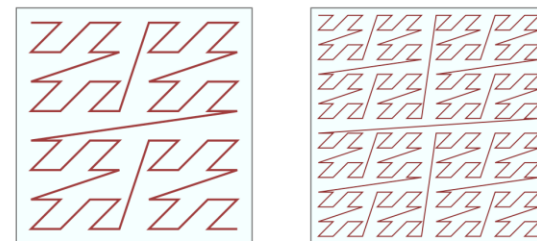
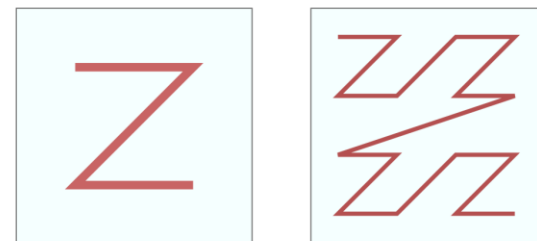
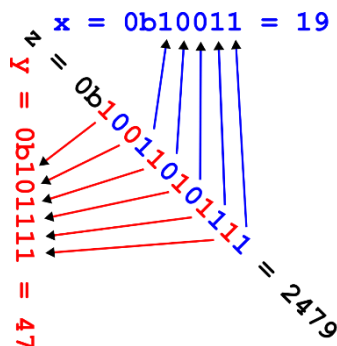
► Podúlohy do velikosti 8-16KB

- Data se vejdou do L1 (s ohledem na hyperthreading)
- Data podúlohy mohou být v paměti mírně nesouvislá
 - Každý blok násobkem 64 B (cache line)
 - Jsou-li bloky vzdálenější než 4 KB, pak <100 bloků (TLB1)
- Podúloha řešena iterativně nad jádrem úlohy
 - Rekurzivní řešení mívá příliš velký overhead
 - Iterace umožňuje prefetch

► Úlohy větší než ~16 KB

- Řešeny rekurzivně metodami Cache-Oblivious algoritmů
 - Obvykle se dělí na dvě podúlohy o polovičním počtu operací
 - Každá podúloha má **větší** než poloviční spotřebu paměti
 - Vybírá se takový způsob dělení, který minimalizuje paměťový překryv podúloh
 - Okolo 16 KB se rekurze nahradí iterací podúlohy
- Data každé podúlohy by měla mít malý počet bloků (problém TLB)

- ▶ Rekurzivní dělení na podúlohy
 - Nejjednodušší je dělení na poloviny
 - Většinou je nutné střídat směry dělení
 - Každá podúloha má **větší** než poloviční spotřebu paměti
 - Vybírá se takový způsob dělení, který minimalizuje paměťový překryv podúloh
 - Tím je minimalizován paměťový průmět podúlohy
 - Na pořadí záleží
 - Přechody z jedné podúlohy do druhé způsobují výměnu obsahu cache
 - Chování závisí na pořadí operací uvnitř podúloh
- ▶ Rekurzivní dělení je pouze mechanismus volby pořadí základních operací
 - Křivka vyplňující prostor iterací

► Křivky vyplňující prostor iterací

▪ Z-křivka

- Lze generovat z pořadového čísla střídáním bitů
- Často mění více než jednu souřadnici

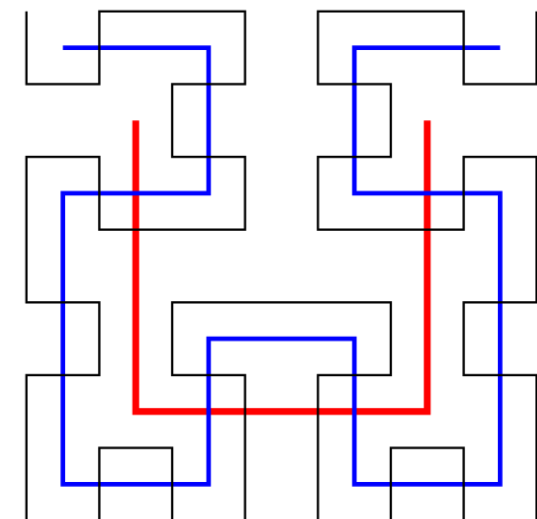
▪ Hilbertova křivka

- Pohyb vždy pouze na sousední pole
- Komplikované generování

▪ Zjednodušení Hilbertovy křivky

- Sousednost není většinou nutná, stačí změna pouze v jedné dimenzi
- Generována Grayovým kódem a následným střídáním bitů

$$z = i \wedge (i \ll 1)$$

▶ Přístup na náhodné adresy

- ▶ Schopnost přístupu na náhodné adresy je pro algoritmus klíčová
 - bsearch, hash,...
- ▶ Nalezení příslušné buňky paměti je součástí užitečného výkonu algoritmu
 - Program vykonává užitečnou práci pomocí adresních dekodérů paměti
 - Adresní dekodéry jsou v paměti pořád - zaměstnejme je!
 - Paměť má nezávisle pracující bloky - zaměstnejme je paralelně

▶ Přístup na předvídatelné adresy

- ▶ Předvídatelný (lineární) přístup nevyužívá schopnosti RAM
 - Adresní dekodéry opakovaně dekodují podobné adresy
 - Zbytečný hardware, zbytečná spotřeba energie
- ▶ Architektura RAM stroje je pro takové algoritmy nadbytečná
 - Běžné programovací jazyky jsou této architektuře podřízeny
- ▶ Vystačili bychom s Turingovskou páskou
 - Neumíme ji fyzicky realizovat
 - Neumíme v tomto prostředí programovat